

В името на равнопоставеността

АБЗ ПРЕДЛАГА ДВА ВАРИАНТА ЗА ПРОМЕНИ В КОДЕКСА ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО

● Асоциацията подкрепи искането на Светла Несторова за равнопоставеност на всички работещи у нас застрахователи

● КФН засега няма становище по предложението, проучва казуса

С официално писмо до Ралица Агайн - зам.-председател на Комисията за финансов надзор (КФН), ръководещ Управление „Застрахователен надзор“, Асоциацията на българските застрахователи (АБЗ) предложи нови промени в Кодекса за застраховането. Целта на измененията е да се избегне противоречието между сегашния чл. 311б от кодекса и чл. 19, ал. 2 от Конституцията на Република България. Писмото е подписано от председателя на АБЗ Орлин Пенев.

Ралица Агайн

Орлин Пенев

Светла Несторова

застрахователи, опериращи на съответния национален пазар, а в случай на несъстоятелност вземанията на техните клиенти се гарантират от местния гаранционен фонд. Такава е уредбата в Белгия, Великобритания, Италия, Полша, Финландия. Този тип

условията на съществуваща гаранционна схема. И в двата случая промяната може да бъде извършена чрез изменение и допълнение на текста на чл. 311б от Кодекса за застраховането.

ПЪРВОТО ВЪЗМОЖНО РЕШЕНИЕ

предложено от асоциацията, е да бъде въведено задължително участие в гаранционната схема за клоновете на застрахователи от ЕС, без значение дали те са обхванати от такава в държавата на тяхното седалище. В този случай чл. 311б от КЗ би придобил следната редакция:

„Чл. 311б. (1) При условията на тази част се гарантират вземанията на потребители на застрахователни услуги при несъстоятелност на застрахователи, извършващи дейност по реда и при условията на Кодекса за застраховането.

(2) Застрахователите, които са лицензирани да предлагат застраховките по чл. 311б, ал. 2, правят вноски във Фонд за обезпечаване на застрахователни вземания, наричан по-нататък „обезпечителен фонд“, при условията и по реда на тази част. Застрахователите от друга държава членка, както и тези от трета държава, правят вноски в обезпечителния фонд само за дейността, извършвана чрез клон, регистриран в Република България.“

ВТОРОТО

предложено от АБЗ възможно решение е да бъде въведено задължително участие в гаранционната схема само за тези клонове на застрахователи от ЕС, които не са обхванати от аналогична гаранционна схема в държавата на тяхното седалище. Аналогична е такава гаранционна схема, която гарантира на потребителите на застрахователни услуги равностойна или по-висока защита от тази, гарантирана по силата на Част шеста „А“ от КЗ.

„Преценката относно степента на потребителска защита, гарантирана от съответната чуждестранна гаранционна схема, ще се извършва от заместник-председателя на КФН, ръководещ Управление „Застрахователен надзор“, по реда на специална наредба, приета от КФН. В случай че застрахователите от ЕС не поискат да бъдат освободени от задължението за вноски, те ще участват на общо основание в гаранционната схема и вземанията на потребителите към тях ще бъдат гарантирани от фонда.

(Продължава на стр. 17)

потребителите на застрахователни услуги на българския пазар. От една страна - потребители, чиито вземания се защитават от фонда. От друга страна - потребители, чиито вземания не са гарантирани.

ЛИПСАТА НА ГАРАНЦИИ

за тази втора категория потребители е особено проблематична с оглед на факта, че нито вътрешното право на Република България, нито общостното право съдържат изискване клоновете на застрахователи от други държави членки да уведомяват клиентите си относно своето неучастие в Гаранционния фонд и свързаните с това последици. Следователно тези потребители обикновено няма да са наясно относно липсата на защита, когато правят избор на застраховател, и не биха могли да направят информирана преценка за предимствата и недостатъците на съответната полица. А е твърде вероятно и погрешно да са приели, че евентуални техни вземания се гарантират от фонда“, обясняват застрахователите. Според тях настоящата уредба

ПОСТАВЯ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ

компаниите, участващи в Гаранционния фонд.

„Съгласно чл. 311и, ал. 4 от КЗ, вноските за обезпечителния фонд са част от застрахователната премия. Следователно, застрахователите със седалище в Република България, както и тези от трета държава, които са регистрирали клон по Търговския закон в Република България, ще предлагат на потребителите на застрахователни услуги по-високи брутни застрахователни премии. Това ги поставя в неравностойно и неконкурентноспособно положение спрямо застрахователите от друга държава членка“, категорични са от АБЗ. И подчертават, че сегашната редакция на чл. 311б от КЗ противоречи на чл. 19, ал. 2 от Конституцията на Република България.

„Законовата разпоредба на чл. 311б от КЗ е в противоречие с чл. 19, ал. 2 от Конституцията на Република България, съгласно който законът създава и гарантира на всички граждани и юриди-

чески лица

ЕДНАКВИ ПРАВНИ УСЛОВИЯ ЗА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

като предотвратява злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция и защитава потребителя.

От една страна, двойният режим поставя в неравностойно положение потребителите, сключили застрахователни договори със застрахователи от други държави членки. Техните интереси са застрашени и правата им на потребители на застрахователни услуги не са гарантирани.

От друга страна, разпоредбата на чл. 311б от КЗ води до изкривяване на условията за лоялна конкуренция между застрахователите, които участват във фонда, и тези, които са освободени от задължението да правят вноски в него. Уредбата поставя клоновете на застрахователи от други държави членки в привилегировано положение, като им дава възможност да

ПРЕДЛАГАТ ПО-НИСКИ ЦЕНИ

и същевременно не им възлага задължението да информират потребителите относно по-ниската степен на защита, която съответства на тези по-ниски цени“, обясняват застрахователите.

В писмото си те описват и опита на останалите страни членки на ЕС в тази област: „Към настоящия момент гаранционни схеми в областта на застраховането съществуват в 14 (четиринадесет) от 27-те държави членки на ЕС. Това са Белгия, България, Великобритания, Германия, Дания, Ирландия, Испания, Италия, Латвия, Малта, Полша, Румъния, Финландия, Франция. В останалите 13 (тринадесет) държави членки не съществуват каквито и да било гаранционни схеми и следователно не възникват описаните по-горе проблеми относно равнопоставеността на стопанските субекти и потребителите.

В някои от държавите членки, в които съществуват гаранционни схеми, всички клонове на застрахователи от други държави членки са задължени да участват в тези гаранционни схеми. Те правят вноски както всички останали

уредба води до

ЕДНАКВО ТРЕТИРАНЕ

както на застрахователите, опериращи на съответния национален пазар, така и на потребителите на застрахователни услуги.

В други държави членки с действаща гаранционна схема като Ирландия и Испания клоновете на застрахователи от ЕС също са задължени да правят вноски в местните гаранционни фондове, но в случай на несъстоятелност вземанията срещу тези застрахователи не се гарантират от местния фонд. Такъв тип схема решава проблема с неравностойното положение на застрахователните компании, но не гарантира равностойно третиране на потребителите на застрахователни услуги.

Съществуват и държави, където клоновете на застрахователи от ЕС са задължени да правят вноски в местните гаранционни фондове, в случай че техните полици не са обхванати от гаранционна схема в държавата, където е седалището на съответния застраховател. Такава е уредбата в Латвия и Малта. Това решение гарантира равнопоставеност както на застрахователите, така и на потребителите на застрахователни услуги. В тези случаи, вноската в гаранционния фонд в изпращащата държава се калкулира в цената на полицата, предлагана на приемащата държава, а вземанията на потребителите от приемащата държава се гарантират от фонда в изпращащата държава.

БЪЛГАРИЯ Е ЕДНА ОТ МАЛКОТО

държави членки, чиято гаранционна схема не осигурява равнопоставеност между застрахователите и потребителите на застрахователни услуги, като напълно изключва клоновете на застрахователи от ЕС от участие в местната гаранционна схема. Подобна уредба действа в още 4 (четири) от 27-те държави членки на ЕС - Германия, Дания, Франция и Румъния.

От всичко казано дотук АБЗ стига до заключението, че са възможни два подхода за гарантиране равнопоставеността на застрахователите и потребителите на застрахователни услуги в България в